

Na Elder M. Russell Ballard

No te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo

Hi'opo'araa i te nuuraa o te ohipa

E nehenehe ta tatou e rave papū maitai atu â i te ohipa misionare, na roto i te monoraa i to tatou māta'u i te faaroo mau.

Eono ahuru ma maha matahiti i teie nei, tae mai i teie ava'e setepa, to'u ho'iraa mai na ta'u misioni i Peretane. E toru mahana i muri a'e i to'u taeraa mai ua haere au i te hoê oriraa popaa pihia « Hello Day » i te fare haapiiraa tuatoru no Utaha na muri iho i te hoê hoa to'u. Ua faaite mai oia e, te vai ra hoê tamahine nehenehe roa o Barbara Bowen te i'oa, o ta'na i mana'o e, e ti'a ia'u ia farerei. Ua arata'i mai oia i taua tamahine ra e ua haafarerei ia maua, e ua haamata maua i te ori.

Tera râ hoi, e parau pa'i matou i teie ori e, « e ori tauiuu », oia hoi, e faaori oe i te hoê tamahine e tae atu i te taime e tauihia ai oe. E mea peepee roa o Barbara e te tu'iroo atoa, no reira, aita i tae'ahia hoê minuti to'u faaoriraa ia'na te tau mai nei te tahi taure'are'a ia'u.

Aita roa vau i au i taua ohipa ra. Ua haapii au i roto i ta'u misioni i te faufaa rahi no te hi'opo'araa, no reira, ua imi au i ta'na numera niuniu e ua roaa mai, e ua niuniu ia'na i te po'ipo'i a'e no te ani ia'na ia farerei maua, tera râ, aita oia e vata no te rahi ta'na mau ohipa no te haapiiraa e no to'na

mau hoa. Aua'e râ, ua haapii au i roto i ta'u misioni ia onono noa, noa'tu e, te paruparu ra te mana'o, e i te pae hopea, ua farii oia ia farerei maua. I muri a'e i taua farereiraa ra, ua tupu â te tahi atu mau farereiraa. I roto i taua mau farereiraa ra ua ti'a ia'u ia haapapū ia'na e, o vau ana'e te misionare mau e te ora tei ho'i mai na te misioni—te parau nei au no'na. I teie nei, e 64 matahiti i muri mai, te vai nei e hitu tamarii, e e rave rahi mootua e te hina ei faaiteraa te reira e, noa'tu te huru o te maitai o ta oe parau poro'i, eita e roaa ia oe ia faaite atu i te reira mai te mea e, aita oe e rave i te hi'opo'araa tamau e te onono.

No reira vau i mana'o ai e, e hi'opo'a faahou vau i teie mahana e piti na parau poro'i ta'u no te amuiraa rahi i ma'iri a'e nei.

I roto i te amuiraa no atopa 2011, te faaitoitoe nei au ia tatou ia haamana'o i teie mau parau faufaa a te Fatu : « No te mea o teie te i'oa i topahia i ni'a i ta'u ekalesia i te mau mahana hopea nei, oia Te Ekalesia a Iesu Mesia i te Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea nei ».¹

Na roto i teie mau parau, te haapapū maitai mai nei te Fatu e, e ere

teie i te ti'araa pii noa, e i'oa atoa râ i topahia i ni'a i Ta'na Ekalesia. E mea papū ta'na faaiteraa, no reira, eiaha tatou e pii i te Ekalesia i te tahi atu huru i'oa, mai « te Ekalesia Momoni » e aore râ, « te Ekalesia LDS [SDJ] ».

E nehenehe te ta'o ra *Momoni* e faaohipa-au-hia i roto i te tahi mau faahitiraa parau no te pii i te mau melo o te Ekalesia, mai te mau pionie momoni, e aore râ, te mau pūpū mai te Pūpū Himene Momoni no te Fare Menemene. Ua itehia te mau melo o te Ekalesia na te ao atoa nei ei mau Momoni, e i roto i te mau ohiparaa e te mau taata e ere i ta tatou haapa'oraa, e nehenehe ta tatou e pii ia tatou iho ei mau Momoni, ma te apitihia mai teie i'oa taatoa o te Ekalesia.

Mai te mea e, e haapii te mau melo i te faaohipa i te i'oa ti'a o te Ekalesia i piha'i iho i te ta'o ra *Momoni*, na te reira e haapapū e, e keretetiano tatou, e melo no te Ekalesia a te Faaora.

E te mau taea'e e te mau tuahine, e hi'opo'a ana'e e e faahotu ana'e tatou i te peu o te haapapū e, no roto tatou i te Ekalesia a Iesu Mesia i te Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea nei.

Te piti o te parau poro'i ta'u e mana'o nei e hi'opo'a faahou maori râ, te parau ia i vauvauhia'tu i roto i te amuiraa rahi i ma'iri a'e nei, a faaitoitoe ai au i te mau melo ia pure ia arata'ihia ratou i te hoê a'e taata o ta ratou e nehenehe e titau manihini, hou te pu'e tau noela, ia faaroo i te parau no ni'a i te evanelia i faaho'i-faahou-hia mai. E rave rahi mau melo tei faaite mai ia'u i te tahi mau iteraa taa ê to ratou no ni'a i te mau ohipa tei tupu na roto i to ratou aniraa i te Fatu ia horo'a mai i te tahi mau iteraa misionare.

Ei hi'oraa, ua pure papū te hoê misionare tei ho'i mai na ta'na misioni, ia arata'ihia oia i « te hoê taata » ra o ta'na e nehenehe e titau manihini. Ua puta mai te i'oa o te hoê hoa tahito to'na i te fare haapiiraa tuarua. Ua faatae oia i te hoê parau i to'na hoa na roto i te tahua natirara Facebook, e ua haapii mai oia e, ua pure teie hoa tamahine to'na no te ite i te tumu e i te auraa o to'na oraraa. Ua hi'opo'a oia i te taime mau te imi ra teie tamahine i te parau mau, e ua bapetizohia oia i te ava'e titema.

E rave rahi mau titauraa manihini mai teie te huru tei faaitēhia mai ia'u, tera rā, te tahi noa tau taata rii tei hi'opo'a mai ta teie taea'e i rave.

Te ti'aturi papū nei au i te ture no te hi'opo'araa. Mai tei parauhia i roto i te buka arata'i misionare *la poro haere i ta'u nei evanelia*, « te horo'araa i te hoē aniraa ma te hi'opo'a ore i te ohipa e tupu, e au ia mai te haamataraa i te hoē tere ma te faaoti ore i te reira, e aore rā, te hooraa mai i te hoē titeti no te hoē arui himeneraa ma te ore e haere atu i te fare himeneraa ».²

Te haapii nei *la poro haere i ta'u nei evanelia* i te mau taata atoa eiaha noa nahea ia titau manihini, nahea atoa rā ia hi'opo'a i te nuuraa o te ohipa i ni'a i ta tatou mau titau-manihini-raa. Te tumu o te ohipa misionare o te titau-manihini-raa ia « i te mau taata ia haere mai i te Mesia na roto i te tautururaa ia ratou ia farii i te evanelia tei faaho'i-faahou-hia mai, na roto i te faaroo ia Iesu Mesia e i Ta'na taraehara, te tatarahapa, te bapetizoraa, e te fariiraa i te horo'a o te Varua Maitai, e e ia mau papū e tae noa'tu i te hopea ra ».³

E mea papū maitai e, ua riro te titau-manihini-raa ei tuhaa no teie ohipa. Tera rā, ia ite mai outou e, ua rau atu ā te parau no te ohipa misionare no te mau melo i te horo'a-noa-raa i te mau titau-manihini-raa i te taata ia haere mai e faaroo i te mau misionare. Te vai atoa ra i roto i te reira te hi'opo'araa e te mau misionare, i te mau mea e tupu i roto i te faatupuraa i te faaroo, te faatupuraa i te hinaaro ia tatarahapa, te faaineineraraa no te rave i te mau fafauraa e ia mau papū e tae noa'tu i te hopea ra.

Ua faaitēhia i roto i te buka Te Ohipa, teie parau no te hi'opo'araa i te mau mea e tupu :

« Haere atura Petero raua o Ioane i ni'a i te hiero ra... »

« E te hoē taata piririoi mai te opu mai ā o ta'na metua vahine ra, aore e mahana tuua i te hopoihia e ratou, e i te tuuhia i te uputa o te hiero i parauhia ra e, o Nehenehe, e ani i te tao'a i te feia e tomo i roto i te hiero ra ; »

« Ite a'era oia ia Petero raua o Ioane i te tomoraa i roto i te hiero, ua ani maira i te tao'a. »

« Ua tiatonu maite atura Petero e Ioane atoa ia'na, na ô atura, a hi'o mai na ia maua. »

« Ua hi'o maite maira oia ia raua, parau a'era e, e noaa ta'na tao'a ia raua ra. »

« Ua parau atura Petero, aita a'u ario e te auro, e ta'u rā e vai nei, o ta'u ia e horo'a'tu na oe : A ti'a oe i ni'a a haere i te i'oa o Iesu Mesia i Nazareta. »

E titau-manihini-raa puai rahi teie no roto mai i te hoē tavini o te Fatu, e ere anei ? Tera rā, aita Petero i faaea noa i ni'a i te titau-manihini-raa. Te faaitē mai nei te mau papa'iraa i muri iho e « *ua rave atura oia i ta'na rima atau, e faati'a a'era ia'na i ni'a* : etaeta'tura to'na avae e te momoa atoa i reira. »

« Ua ti'a taue noa a'era oia i ni'a, ti'a ihora, e *hahaere noa ihora, tomo atura ratou atoa i roto i te hiero ra*, ou'au'a haere noa'tura ma te haamaitai i te Atua ».⁴

E nehenehe atoa e parau e, aita Petero i faaohipa noa i to'na mana autahu'araa e a titau manihini ai i teie taata ia ti'a i ni'a e ia haere. Ua hi'opo'a atoa rā oia i te ohipa e tupu i ni'a i ta'na titau-manihini-raa na roto i te

faatroraa'tu i te rima i teie taata, te tapearaa i to'na rima, te faati'araa ia'na i ni'a, e te haereraa na muri iho ia'na i roto i te hiero.

I roto i te hi'oraa o Petero, te hinaaro nei au e parau atu e, e nehenehe ta tatou e rave papū maitai atu ā i te ohipa misionare, na roto i te monoraa i to tatou mātā'u i te faaroo mau, ma te titau-manihini-raa i te hoē taata hoē a'e taime i te toru ava'e—e aore ra e maha taime i te matahiti—ia haapiihia e te mau misionare rave tamau. Ua ineine ratou no te haapii na roto i te Varua e te faaūruraa ti'a e te hohonu no ô mai i te Fatu ra. E nehenehe ta tatou e hi'opo'a amui i ni'a i ta tatou mau titau-manihini-raa, e tapea i te rima o vetahi ê, e faati'a ia ratou i ni'a e, e haere na muri iho ia ratou i roto i to ratou tere i te pae varua.

No te tauturu ia outou i roto i teie raveraraa, te titau manihini nei au i te mau melo atoa, taa ê noa'tu to outou piiraa i teie taime e aore rā, te faito o ta outou ohipa i roto i te Ekalesia, ia roaa mai i te hoē buka *la poro haere i ta'u nei evanelia*. E roaa mai te reira i roto i ta tatou mau pū opereraa buka, e i ni'a

atoa i te natiraa. E nehenehe te reira e tai'ohia e aore ra e faauta-uira-hia ma te tamoni ore. E buka arata'i teie no te ohipa misionare—te auraa ra, e buka arata'i ia na tatou paatoa. A tai'o, a tuatapapa i te reira, e i muri iho a faaohipa i te mea ta outou i apo mai no te tauturu ia outou ia haroaroa e nahea ia hopoi mai i te mau varua i te Mesia ra na roto i te titau-manihini-raa e te hi'opo'araa i te mau mea e tupu. Mai ta peresideni Thomas S. Monson i parau ra, « teie te taime no te mau melo e te mau misionare ia amuitahi, ia rave amui i te ohipa, ia rave i te ohipa i roto i te ovine a te Fatu no te arata'i mai i te mau varua Ia'na ra ».⁵

Ua haapii atu Iesu Mesia i Ta'na ra mau pīpī :

« Te rahi mau nei te auhune, te iti nei rā te feia e rave ;

« E teie nei, e pure outou i te Fatu o te ohipa ia tonono ā oia i te rave ohipa ei ooti ».⁶

Ua pahono mai te Fatu i taua pure ra i to tatou nei anotau na roto i te faito numera rahi roa a'e o te mau misionare rave tamau i roto i te aamu o te ao nei. Na roto i teie rahiraa feia ohipa haapa'o maitai, ua horo'a mai te Faaora ia tatou i te tahi atu rave'a no te tauturu Ia'na i roto i taua ootiraa rahi ra o te varua.

Te vai ra te mau rave'a maitai roa no te mau melo no te tauturu e no te paturu i to tatou mau misionare

faahiahia. Ei hi'oraa, e nehehehe outou e parau i te mau misionare e, te tai'o nei outou i te buka ra *Ia poro haere i ta'u nei evanelia* e ia ani ia ratou ia faaite mai ia outou eaha ta ratou e apo mai nei i roto i ta ratou mau tai'oraa. Na roto i to outou faaiteraa te tahi e te tahi, e mea papū e, e tupu i te rahi te ti'aturiraa i rotopu i te mau melo e te mau misionare rave tamau, mai ta te Fatu i faaue mai ra :

« Ia parau rā te mau taata atoa na roto i te i'oa o te Atua te Fatu, oia ia te Faaora o te ao nei ».⁷

E « Inaha, ua tonono atura vau ia outou na ia parau i te parau faaite e ia faaara hoi i te mau taata, e e mea ti'a roa i te taata atoa, o tei faaarahia ra ia faaara'tu i to'na ra taata tupu ».⁸

E te mau taea'e e te mau tuahine, te ite ra anei outou i te ohipa e tupu mai, mai te mea e, e papa'i te utuafare e te mau hoa i te mau mea ta ratou i apo mai na roto mai i ta ratou tuatapaparaa i te buka *Ia poro haere i ta'u nei evanelia* i roto i ta ratou mau rata e te mau rata uira i to ratou mau misionare rave tamau ? Te ite ra anei outou i te mau haamaitairaa e fariihia e te mau utuafare ia ite ana'e ratou e ia haroaroa maitai a'e ratou i te mau mea ta ta ratou mau tamaiti e te mau tamahine e tuatapapa nei e e haapii nei i roto i ta ratou misioni ? E nehenehe anei ta outou e ite i te maniiraa faahiahia o te haamaitairaa o te taraehara ta tatou e farii, te taata hoê e te mau taata atoa, mai te au i te fafauraa a te Faaora i te mau

taata atoa o te faaite i te iteraa papū no te ohipa titau-manihini-raa i te mau varua ia haere mai Ia'na ra—e i muri iho, te hi'opo'araa'tu i te nuuraa o te ohipa i roto i taua mau titau-manihini-raa ra ?

« E ao to outou », te parau ia a te Fatu na roto mai i te peropheta Iosepha Semita, « no te mea ua haapa'ohia te parau ta outou i faaite atu ra i te ao ra ei hi'oraa na te mau melahira ; e te oaoa nei ratou no outou nei, e ua faaorehia'tu ta outou na mau hara ».⁹

« No te mea e faaore hoi au i ta outou mau hara mai teie faaueraa nei—ia vai tapetepete ore outou i roto ... i te parauraa'tu i te parau faaite i to te ao nei i te reira mau mea o te faaitehia'tu ia outou na ».¹⁰

Mai te mea e hi'opo'a tatou i te mau ohipa, aita te Fatu e faaru'e ia tatou. Ua ite na vau i te popou faito ore e roaa mai na roto i te titau-manihini-raa apeehea e te iteraa papū e na roto i te hi'opo'araa maitai i rotopu i te mau melo o te Ekalesia ati a'e te ao nei. Tei te fenua Raparata vau aita i maoro a'e nei, ua faaitoito vau i te mau melo ia titau manihini i te hoê taata ia haere mai i te pureraa hou teie amuiraa rahi. Ua faaroo te hoê tamarii e va'u matahiti, o Joshua te i'oa, e ua titau manihini oia i te utuafare o to'na hoa rahi ia haere mai i te hoê opani iriti a ta ratou paroisa i Buenos Aires. E tai'o atu vau i te hoê rata ta'u i farii aita i maoro a'e nei, o te faaite nei i te titau-manihini-raa a Joshua e ta'na hi'opo'araa i te mau mea i tupu :

« Taime ra, e horo o [Joshua] i te uputa aua no te hi'o e, te tae maira anei ratou. Ua parau oia e, ua ite oia e, e haere mai hoa ratou.

« Ua ma'iri noa te hora e aita te hoa o Joshua i tae mai, aita râ o Joshua i faaru'e. I te mau minuti atoa ua hi'ohi'o noa oia i te uputa aua ma te ti'aturi papû. Ua tae i te taime no te faaho'iraa i te mau mea atoa, i reira o Joshua i te haamataraa i te ou'au'au ma te faaara e, 'ua tae mai ratou! Ua tae mai ratou!' Ua hi'o atu vau e ua ite atu vau i te hoê utuafare taatoa e haere maira i te fare pureraa. Ua horo o Joshua i rapae no te aroha ia ratou e no te apa i to'na hoa. Ua tomo mai ratou paatoa e mai te huru ra e, ua oaoa roa ratou i te iteraa i te opani iriti. Ua rave ratou i te tahi mau buka iti e ua paraparau maoro ratou i te tahi mau hoa apî. E mea nehenehe mau ia hi'o i te faaroo o teie tamaiti na'ina'i e ia ite e, e nehenehe atoa te mau tamarii paraimere e riro ei misionare ».¹¹

Ua ite papû vau e, mai te mea e, e faaitoito tatou i te rave i ta tatou tuhaa, oia te imiraa i te hoê taata, te titau-manihini-raa e te hi'opo'araa i te nuuraa o te ohipa, ma te ti'aturi e te faaroo, e ataata mai te Fatu, e e rave rahi hanere tauatini mau tamarii a te Atua o te ite mai i te opuaraa e te hau i roto i te Ekalesia a Iesu Mesia i te Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea nei. Ia haamaitai mai te Fatu ia tatou paatoa i roto i ta tatou mau tautooraa no te haapeepē i Ta'na ohipa, ta'u ia pure haehaa na roto i te i'oa o Iesu Mesia ra, amene. ■

TE MAU NOTA

1. Te Parau Haapiiraa e te mau Parau Fafau 115:4.
2. *Ia poro haere i ta'u nei evanelia : Te hoê arata'i no te ohipa misionare* (2004), 200.
3. *Ia poro haere i ta'u nei evanelia*, 1.
4. Te Ohipa 3:1-8 ; tuuhia te papa'i hipa.
5. Thomas S. Monson, « Maeva i te haereraa mai i te Amuiraa », *Liahona*, Novema 2013, 4.
6. Mataio 9:37-38.
7. Te Parau Haapiiraa e te mau Parau Fafau 1:20.
8. Te Parau Haapiiraa e te mau Parau Fafau 88:81.
9. Te Parau Haapiiraa e te mau Parau Fafau 62:3.
10. Te Parau Haapiiraa e te mau Parau Fafau 84:61.
11. Rata na te taata iho, 10 no mati 2014.

Na Jean A. Stevens

Tauturu matamua i roto i te peresideniraa rahi o te Paraimere

« Eiaha e mata'u tei piha'i iho atoa iho vau ia oe »

Mai te peu e faatupu rahi atu â tatou i te faaroo e te ti'aturiraa i te Fatu, e roaa mai ia ia tatou To'na mana no te haamaitai e no te faaora ia tatou.

E mea iti roa te mana'o e tu'ati i te putapuraa au ia riro ei metua. Aita e ohipa au a'e i te fariiraa i te hoê aiû iti, no ô mai i te ra'i. Ua ite hoê o to'u na taea'e i te reira na roto i te hoê ohipa taa ê mau e te haaputapu. Ua fanauhia ta'na tamaiti matamua na mua a'e i te tai'o mahana, e 1,3 kg noa to'na. Ua vai noa Hunter e piti ava'e i roto i te tuhaa ihieafanauhō (Néonatalogie) o te fare ma'i. Ua riro te reira na ava'e ei taime faatupu aroha no te utuafare taatoa, a ti'aturi ai matou e a taparu ai matou i te Fatu no te tauturu.

Tei raro a'e noa Hunter iti i te rima o te tuati. Ua taupupu to'na ora, ua paruru roa. Pinepine te rima o to'na metua tane i te toro atu no te tape'a i te rima iti o ta'na tamaiti no te faaitoitoraa i ta'na tamarii iti i roto i teie taime atâta no'na.

Mai te reira atoa ia te mau tamarii na te Atua. Te toro nei to tatou Metua i te Ao ra i To'na rima e To'na here faito ore ia tatou tata'itahi. E mana To'na i ni'a i te mau mea atoa e ua hinaaro Oia ia tauturu mai ia tatou no te haapii

e no te tupu i te rahi e no te ho'i Ia'na ra. Teie te fa a to tatou Metua : « ia faatupu i te tahuti ore e te ora mure ore o te taata nei ».¹

Mai te peu e faatupu rahi atu â tatou i te faaroo e te ti'aturiraa i te Fatu, e roaa mai ia ia tatou To'na mana no te haamaitai e no te faaora ia tatou.

Te ha'une nei te Buka a Moromona i teie tumu parau nehenehe no ni'a i te mana o te Fatu no te faaora i Ta'na mau tamarii na roto i te mau api. Te faahiti nei Nephi i te reira i roto i te pene matamua o te buka. I roto i te irava 20, te tai'o nei tatou, « Inaha râ, e faa'ite atu vau, o Nephi, ia outou e, tei ni'a iho to te Fatu aroha mau ia ratou atoa i ma'itihia e ana ra, no to ratou faaroo, ia haapuui ia ratou i te mana o te ora ».²

E rave rahi matahiti i ma'iri a'e nei, ua apo mai au na roto i te hoê rave'a taa ê roa i teie nei parau mau i roto i teie irava. Ua apo mai au i te huru fatata roa to tatou Metua i te Ao ra ia tatou, e To'na atoa hinaaro rahi ia tauturu ia tatou.